

Vestre Toten Kirkelige fellesråd

Postboks 84 2831 Raufoss - Kirkekontorene, Kirkevegen 4
Tlf. 61153325 - Bank: 1503.34.50742
E-post: kirkeverge@vestretoten.kirken.no - Nettside: www.vestretoten.kirken.no

Kulturdepartementet,
Postboks 8030 Dep
NO-0030 Oslo

Raufoss, den 23. oktober 2014

HØRINGSSVAR:

«Staten og den norske kirke – et tydelig skille»

Vi viser til Kulturdepartementets høringsbrev av 2. september.
Vestre Toten kirkelige fellesråd har behandlet høringsnotatet «Staten og Den norske kirke – et tydelig skille, og vil med dette avgi følgende høringssvar:

Vårt hovedanliggende.

Ved flere anledninger har rådet drøftet hvordan Dnk skal organiseres i fremtiden. Vi opplever det komplisert å vurdere alle de ulike forslag og enkeltelementer som vi skal ta stilling til spesielt når det vi opplever som viktige og sentrale spørsmål deles opp i mange runder. Vi har forståelse for at noen spørsmål tar tid, at noen avgjørelser skal behandles av mange instanser osv., men når målene gjøres utydelige underveis, oppleves det krevende.

Vi vil derfor, nok en gang, understreke at vi er opptatt av soknets status også i fremtiden. Det kan virke som om alle er enige om det. Vi vil understreke at soknet er kirkens kjerne, det er her kirken praktiseres, her livet leves, her «slaget står» og hvor man har lokalkunnskap til å prioritere ulike oppgaver. Det betyr ikke at vi ikke ser behovet for et nasjonalt og et regionalt nivå i tillegg. Disse skal imidlertid etter vårt syn legge til rette for virksomheten i soknet. Vi trenger et Kirkemøte som gir nasjonale liturgier, representerer Dnk i verden og nasjonalt osv. Vi trenger en biskop med tilsynsansvar, som kan motivere og tilrettelegge osv. Men deres rolle og fokus bør være å stimulere til liv i soknene. Vi ønsker ikke en topptung, fjern og sentralstyrt kirke.

Vi opplever at flere av forslagene virker sentraliserende og at makt/myndighet fjernes fra lokalkirken.

Prestetjenesten.

Rådet er glad for at man lovfester retten til prest i hvert sokn. Det er en svært viktig bestemmelse for å opprettholde Dnk som en landsdekkende folkekirke slik den nye Grunnloven bestemmer. Imidlertid er det viktig å påpeke at soknet må sikres rett til medvirkning og involvering i prestatjenestens omfang og utvikling. Soknet må ikke bare ende opp som mottaker av en prestatjeneste der rammer legges og styring foregår i regionale og sentrale kirkelige organer. Soknets organer må sikres rett til medvirkning ved tilsetting av prest i eget sokn.

Prostiråd.

Vi registrerer at departementet uten noen begrunnelse forslår å stryke § 22 om prostiråd. Vi vil anta at man kommer med forslaget med utgangspunkt i at dette rådet til nå har vært lite brukt. Vi er imidlertid kjent med at det flere steder er aktivt.

Som råd støtter vi ikke forslag om avvikle prostiråd i lovteksten.

Våre argumenter for å beholde prostirådet er:

- Regjeringen og Stortingets klare mål om færre kommuner kan i de fleste områder av landet koordineres med Dnk prostier. For vårt prostis vedkommende har denne modellen vært oppe til konkret drøfting. Avvikling nå er helt feil signal.
- Det er en kjensgjerning at det ikke bare er kommunene, men også mange fellesråd i vårt land som er for små til å forvalte de oppgaver som er tillagt dette organ for soknet. Det åpenbare alternativ for soknene er et prostiråd som kan arbeide på soknets vegne. Å fjerne dette alternativet oppleves som en klar svekking av soknet.
- Prostiet er enkelte steder, og kan flere steder bli det organ som kan opptre som felles arbeidsgiver for alle kirkelige ansatte. Kirkemøte har vedtatt at overføringer av statlige ansatte midlertidig skal legges til det nye nasjonale rettssubjekt. Det opplever vi som en praktisk ordning. Men vi forutsetter at arbeidsgiveransvaret for dagens statsansatte i fremtiden ikke skal ligge der. Oss bekjent har KM ikke tatt stilling til hvilke organ en felles arbeidsgiverfunksjon for alle kirkens ansatte skal forvaltes i. Det virker ikke godt at man med et slikt forslag nå fjerner et av KM alternativer for en ny kirkeordning på dette punkt. Vi legger ikke skjul på at vårt syn på hva kirke er tilsier at arbeidsgiveransvaret skal forvaltes så nært soknet som mulig. Det tilsier prosti og ikke bispedømmenivå.
- Vi vil mene at det i de kommende år vil være stort behov for utprøving av ulike modeller for organisering av vår kirke. Å utprøve ordninger på prostinivå er høyst aktuelt.

Delegasjon / oppgaveoverføring.

Rådet har merket seg at forslaget legger opp til at KM kan delegere oppgaver til ulike organ, slik som bispemøtet, bispedømmeråd, biskopen og prost (§24). Vi registrer dermed at man har laget en «delegasjonssperre» til soknets organer. Vi har forståelse for, og er enig i, at en delegasjon fra KM til soknets rettssubjekt lett kan gi inntrykk av at KM er overordnet soknet. Det er ikke ønskelig. Så langt er vi enig med høringsnotatet.

Vi har også merket oss at man i § 23 foreslår en form for delegasjon «oppover» - fra soknet til bispedømmeråd, og ingen tilvarende motsatt.

De to forslagene til sammen kan gi uttrykk for en sentralisering og regionalisering vi ikke ønsker.

Rådet går således imot de to forslagene, hver for seg og samlet.

Vi tillater oss å hevde at formuleringen i §23, om at bispedømmerådet kan utføre oppgaver på vegne av menighetsråd og fellesråd, er unødvendig. Soknet som selvstendig rettssubjekt kan overføre oppgaver til de organ de finner det hensiktsmessig uten denne lovfesting. Formuleringen blir derfor uttrykk for et kirkesyn. Et kirkesyn vi ikke deler.

Rådet vil be departementet se på en alternativ modell der de to organer for soknet (menighetsråd og fellesråd) og bispedømmeråd, i tillegg til de allerede lovfestede oppgaver, utfører de tjenester og oppgaver de blir tildelt av KM. Etter vårt skjønn bør det kunne komme som tillegg i §§ 9, 14 og 23.

Trosopplæring.

I oppramsingen av hvilke oppgaver staten også i fremtiden skal gi tilskudd til savner vi tilskudd til trosopplæringen. Av de totale statlige tilskudd utgjør dagens tilskudd til dette formål en så vidt stor andel av totalen, og større en enkeltelementer som er nevnt, at det er naturlig at trosopplæringstilskuddet spesifiseres. Det gir også konstruktivt signal til KM i videre forvaltning.

Oppsummering:

- *Rådet opplever at høringen legger opp til en sentralisert folkekirke – det er utvikling i feil retning.*
- *Overføringen av prestene fra staten til et midlertidig «regime» hos kirkerådet må bli av kort varighet. En felles arbeidsgiverlinje nærmere der de ansatte faktisk arbeider, f.eks. på prostnivå, er en forutsetning for utvikling og vekst i en folkekirke!*

Gunnstein Endal, kirkeverge

